

Nr 35.

Ankom till riksdagens kansli den 16 maj 1940 kl. 3 e. m.

*Utlåtande i anledning av väckt motion angående viss
ändring i vapenkungörelsen.*

I en inom andra kammaren väckt, till lagutskott hänvisad motion, nr 29, vilken behandlats av första lagutskottet, har herr *Herou m. fl.* hemställt, att riksdagen måtte hos Kungl. Maj:t anhålla om sådan revision av gällande vapenkungörelse, att envar som har tillstånd att innehava skjutvapen äger rätt att utan särskilt tillstånd förvärva ammunition för dessa skjutvapen.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för motionärernas hemställan, får utskottet, i den mån redogörelse därför ej lämnas här nedan, hänvisa till motionen.

Utskottet har berett skytteförbundens överstyrelse tillfälle att avgiva yttrande över motionen. Ett i anledning därav från överstyrelsen inkommet yttrande har såsom bilaga fogats vid detta utlåtande.

Vapenkungörelsen den 22 juni 1934 innehåller bland annat följande bestämmelser:

Vill någon genom köp, byte, gåva eller annorledes förvärva skjutvapen, eller vill någon som genom arv eller testamente eller på grund av giftorätt förvärvar skjutvapen innehava vapnet, eller vill någon såsom lån eller eljest innehava annan tillhörigt skjutvapen, är han skyldig att hos länsstyrelsen söka tillstånd att innehava vapnet (4 §). Tillstånd att innehava skjutvapen må meddelas allenast enskild person, som för visst ändamål finnes vara i behov av vapnet samt skäligen kan antagas ej komma att missbruka detsamma. Är fråga om pistol eller annat dylikt fickvapen, må tillstånd ej meddelas med mindre synnerliga skäl därtill äro (6 § första stycket).

För rätt att förvärva ammunition fordras enligt 12 § länsstyrelsens tillstånd. Sådant tillstånd må beviljas allenast den som äger innehava sådant skjutvapen för vilket ammunitionen är avsedd. Ammunition må ej överlätas till annan än den som erhållit tillstånd att förvärva ammunitionen. Vad sålunda i 12 § föreskrivits äger ej tillämpning där någon som är berättigad att innehava skjutvapen önskar förvärva hagelpatroner till vapnet eller hylsor för sådana patroner. Ovannämnda bestämmelse i 6 § första stycket första punkten skall äga motsvarande tillämpning beträffande ansökan om tillstånd att förvärva ammunition. Tillstånd må meddelas allenast för viss tid, högst sex månader (14 §).

Tillståndsbevis skall utfärdas i två exemplar, det ena försett med påskrift

att det utgör duplett. Ammunition må ej av överlåtare utlämnas, med mindre dupletten senast vid utlämnandet tillställs honom (§ 15 §). Tillståndsbevis utfärdas utan lösen (§ 15 förordningen den 7 december 1883 angående expeditionslösen); vartdera exemplaret skall emellertid beläggas med stämpel till ett belopp av en krona.

Enligt 28 § i vapenkungörelsen skola stadgandena i 6 och 14 §§, att tillstånd till innehav av skjutvapen och förvärv av ammunition må meddelas allenast enskild person, ej äga tillämpning å förening, tillhörande det av staten kontrollerade frivilliga skytteväsendet, och må sådan förening förvärva ammunition utan hinder därav att föreningen ej själv äger innehava de vapen för vilka ammunitionen är avsedd. Bestämmelserna i 12 § om förvärv och överlåtelse av ammunition skola ej gälla för det fall att förening som nyss nämnts överlåter ammunition till sina medlemmar. Vad sålunda stadgats skall jämväl äga tillämpning å Sveriges landstormsföreningars centralförbund samt till dessamma anslutna landstormsförbund och landstormsföreningar, frivilliga automobilkåren och frivilliga motorbåtskåren.

I förevarande motion anför motionärerna bland annat följande:

Säkert är att hundratusentals jägare och skyttar ha en stark känsla av att vissa moment i vapenkungörelsen av den 22 juni 1934 äro förargelseväckande och orättvisa. Främst gäller detta bestämmelsen angående skyldigheten att anskaffa licens för inköp av ammunition för kulgevär. Kostnaderna för några skott till dessa bli genom licensavgifterna så stora att en onödigt långt driven återhållsamhet i övningsskytte måste iakttagas.

Emellertid har det nu visat sig att skjutskicklighetens höjande bland folket som betydelse för den nu ofta framhållna livsfrågan om värnandet av fria småstaters oberoende är av utomordentligt stor betydelse. Detta sakförhållande kan i dagens läge särskilt iakttagas i den förtvivlade kamp som ett litet, tappert folk nödgas föra mot en numerärt oerhört överlägsen motståndare.

Vi kunna i dag konstatera en övernådigande folkstämning i vårt land, ej minst bland arbetare och bönder, för försvaret av dess elementära fri- och rättigheter mot hotet från stora förtryckar- och diktaturstater.

Under sådana förhållanden hör det till svaga sidor i den svenska beredskapen att i onödan — utan mening och orsak — hindra folket från att skaffa sig färdighet i vapnets bruk.

Motionärerna åsyfta med sitt yrkande om upphävande av licenstvånget för förvärv av ammunition, att möjligheterna till övning i skjutning skulle vidgas. Uppenbarligen blir här i främsta rummet fråga om skjutning med kulgevär och pistoler. Dylika övningsskjutningar böra emellertid enligt utskottets mening lämpligen bedrivas inom skytterörelsens ram, och utskottet vill i detta sammanhang erinra om att riksdagen ställt betydande belopp till skytterörelsens förfogande för beredskapsskjutningar. Såsom av det från skytteförbundens överstyrelse inkomna yttrandet i ärendet framgår lägga de nu ifrågasättande bestämmelserna i vapenkungörelsen icke några hinder i vägen för skytteförbundens verksamhet. Uppenbarligen kan, när det eljest är fråga om enskildas skjutning med mausergevär och dylikt, ett licenstvång beträffande förvärv av ammunition vara av betydelse, icke minst under nuvarande förhållan-

Utskottet.

den, bland annat för kontroll över enskildas innehav av ammunition. Med anledning av vad motionärerna anfört beträffande kostnaderna för licens å ammunitionsförvärf vill utskottet framhålla att kostnaden för varje licens, vilken kan meddelas för sex månader, uppgår allenast till två kronor.

På grund av det anförda och med hänsyn jämväl till vad skytteförbundens överstyrelse i övrigt framhållit i sitt yttrande får utskottet hemställa,

att förevarande motion icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 16 maj 1940.

På första lagutskottets vägnar:

K. SCHLYTER.

Vid detta ärendes behandling hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Schlyter, Gärde, Karl Emil Johanson, Wagnsson, Karl Karlsson**), *Karl Johan Olsson, Brandt* och *Verner Andersson*;

från andra kammaren: herrar *Lindqvist, Hedlund* i Östersund och *Lindmark**), fru *Östlund* samt herrar *Olsson* i Mellerud, *Gezelius, Dahlbäck* och *Gustafsson* i Lekåsa*).

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Reservation

av herr *Hedlund* i Östersund.

Bilaga.

SKYTTEFÖRBUNDENS
ÖVERSTYRELSE.*Till Riksdagens första lagutskott.*

Skytteförbundens överstyrelse, som genom remiss av den 1 februari 1940 beretts tillfälle att avgiva yttrande över av herr Herou m. fl. inom riksdagens andra kammare väckt motion, nr 29, angående viss ändring i vapenkungörelsen, får härmed i ärendet äran anföra följande.

I motiveringen till motionen säges bland annat: »Säkert är, att hundratusentals jägare och skyttar ha en stark känsla av att vissa moment i vapenkungörelsen av den 22 juni 1934 äro förargelseväckande och orättvisa. Främst gäller detta bestämmelsen angående skyldigheten att anskaffa licens för inköp av ammunition för kulgevär. Kostnaderna för några skott till dessa bli genom licensavgifterna så stora att en onödigt långt driven återhållsamhet i övnings-skytte måste iakttagas.»

Överstyrelsen kan icke dela denna uppfattning. Alltsedan tillkomsten av den nu gällande vapenkungörelsen, vilken i 28 § medger skytteförening rättighet att såväl förvärva ammunition som att överlåta sådan till sina medlemmar, hava de senare i allmänhet tillgodosett sitt behov av ammunition genom inköp från föreningens förråd. Härigenom hava kostnaderna högst väsentligt nedbringats för de enskilda skyttarna, då de ju icke behövt personligen erlägga några licensavgifter utan kostnaderna härför åvilat föreningen. Endast ett mycket ringa antal skyttar torde numera göra sina ammunitionsinköp direkt från fabrikena.

Skytteföreningarnas kostnader för licenser torde med en klok planläggning av ammunitionsinköpen för året icke bliva alltför betungande, enär dels enligt 14 § tillstånd till inköp må beviljas för en tid av sex månader och dels skytteförening, jämlikt kungl. förordningen om explosiva varor (Sv. förf.-saml. 139/1928) 54 §, äger rättighet att innehava en ammunitions mängd av 1,000 kg vikt, vilket, då en patron väger 25 gram, motsvarar ett antal av 40,000 patroner.

Sedan motionärerna framhållit den stora betydelsen av skjutskicklighetens höjande bland folket, uttala de, att »det hör till svaga sidor i den svenska beredskapen att i onödan — utan mening och orsak — hindra folket från att skaffa sig färdighet i vapnens bruk».

Överstyrelsen kan icke finna, att den omständigheten, att särskilt tillstånd erfordras för förvärfv av ammunition, kan vara ägnat att på något sätt förhindra eller minska möjligheterna för det frivilliga skytteväsendet att fylla sin uppgift att befrämja skjutskickligheten bland svenska folket.

Det torde icke heller komma att bliva till någon fördel för skytteväsendet, om inköpen av ammunition uteslutande överlämnades åt de enskilda skyttarna utan någon som helst kontroll. De nu gällande bestämmelserna innebära dock en viss sådan, varigenom vinnas stor garanti för att den inköpta ammunitionen icke användes för illojala eller ovidkommande ändamål.

Under hänvisning till vad ovan anförts får skytteförbundens överstyrelse därför uttala, att bestämmelserna för förvärfv av ammunition enligt gällande vapenkungörelse synas fullt tillfredsställande från det frivilliga skytteväsendets sida, varför en ändring i av motionärerna avsedd riktning icke synes överstyrelsen vara av behovet påkallad.

Stockholm den 10 februari 1940.

THURE HOLMBERG.

v. Ordförande i Skytteförbundens överstyrelsens
verkställande utskott.

/ J. F. Plym Forshell.